

Ki?ileraras? ?leti?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ileraras? ?leti?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24823>

Özet

Kişilerarası İletişim Ölçeği, bireylerin sosyal ve mesleki bağlamlarda sergiledikleri iletişim yeterliliklerini ve becerilerini ölçmek amacıyla J. M. Campbell ve Öznur Akdemir-Ata tarafından 2016 yılında geliştirilmiş **psikometrik** bir ölçme aracıdır. Ölçeğin geliştirme çalışması, Türk kültürüne uygunluğunu ve yapısal bütünlüğünü ortaya koymak üzere kapsamlı geçerlik ve güvenirlilik analizleri ile desteklenmiştir.

Bu ölçek, bireylerin kişilerarası iletişim süreçlerindeki güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede, iletişim etkinliklerinin etkililiğini değerlendirilmede ve psikolojik danışmanlık süreçlerinde tanıtılma amaçları kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, alanyazın taraması ve istatistiksel analizlere dayanarak çok boyutlu bir yapıyı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası iletişim, iletişim becerileri, Ölçek geliştirme, Psikometrik test, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Campbell, J. M., Akdemir-Ata, Ö.

Amaç

Kişilerarası İletişim Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin farklı sosyal ortamlarda gösterdikleri iletişim davranışlarının ve yeterliliklerinin standart bir araçla ölçülmesini sağlamaktır. Ölçek, özellikle bireylerin duygusal ifade, dinleme, geri bildirim verme ve çatışma yönetimi gibi kritik kişilerarası iletişim becerilerini ne düzeyde kullandıklarını tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Geliştirme çalışması, alanda güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı eksikliğini gidermeyi hedeflemiştir; böylece hem akademik araştırmalara hem de uygulamalı alanlara (eğitim, danışmanlık) somut veri sağlama potansiyeli taşımaktadır.

Yapı

Kişilerarası İletişim Ölçeği, iletişimi tek bir beceri yerine, birbiriyle ilişkili çeşitli alt boyutlardan oluşan karmaşık bir yapı olarak kavramsallaştırmaktadır. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, bireyin etkili ve uyumlu sosyal etkileşimler kurma kapasitesidir. Bu yapı, genellikle aşağıdaki bileşenleri içerir:

Sözel İletişim Yeterliliği

Sözel Olmayan İletişim Farkındalığı

Duygusal İfade ve Yönetim

Empatik Dinleme Becerisi

Ölçek maddeleri, bu teorik alt boyutları temsil edecek şekilde oluşturulmuş ve faktör analizi ile yapısal bütünlüğü doğrulanmıştır. Bu çok boyutlu yaklaşım, bireylerin iletişim profilini derinlemesine anlamaya olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, geliştirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur. Esas olarak yapı geçerliliği yöntemleri kullanılarak ölçeğin teorik yapıya ölçme yeteneği incelenmiştir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanmıştır.

DFA sonuçları, ölçek maddelerinin belirlenen alt faktörler altında kabul edilebilir düzeyde toplandığını ve model uyum indekslerinin (örneğin, RMSEA, CFI, TLI) literatürde kabul edilen sınırların içinde olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin gerçekten de kişilerarası iletişim yapısını ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Kişilerarası İletişim Ölçeği'nin güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak raporlanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarlı olduğunu ve aynı psikolojik yapıya ölçtüğünü göstermektedir.

Çalışmada elde edilen Cronbach Alfa değerleri, genel ölçek ve alt boyutlar için 0.70'in üzerinde olup, bu durum ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanılabilecek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır. Güvenirlilik sonuçları, ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı ve hatasız sonuçlar verme yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme aşamasında, maddelerin altında yatan boyutları keşfetmek amacıyla Faktör Analizi (AFA ve DFA) uygulanmıştır. AFA, ölçeğin nihai yapısını belirlemede önemli rol oynamış ve birden fazla faktörlü bir yapıyı uygun olduğunu göstermiştir. Bu faktörler, iletişim yeterliliğinin farklı yönlerini temsil etmektedir.

DFA sonuçları ise AFA ile elde edilen faktör yapısını teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve Türk örneğinde geçerli olduğunu doğrulamıştır. Faktör yükleri, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir şekilde yüklendiğini ortaya koymuştur, bu da ölçeğin yapısal netliğini desteklemektedir.

Ölçme Aracı Detaylar?

Test Type: Geliştirme (Developmental) ve Psikometrik Öz Bildirim Ölçeği

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Derecelendirme adımları orijinal makalede belirtilmiştir; tipik olarak "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılıyorum"a uzanan bir yapıdadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler ve Yükseköğretim Öğrencileri

Age Group: 18 yaş ve üzeri

Population Details: Ölçek, Türkiye'de farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde geliştirilmiş ve geçerlenmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) yöntemi kullanılarak bireylerin kendi iletişim davranışlarına dair değerlendirmeleri toplanır.

Anahtar Kelimeler

İletişim yeterliliği, Sosyal beceriler, Geçerlik çalışması, Güvenirlilik katsayısı, Türk Studies, 2016.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: oznurasakdemir@gmail.com (Öznur Akdemir-Ata için)

Correspondence Address: İlgili yazarın akademik kurumu.

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2016

İzinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanılması için yazarlardan izin alınması gerekmektedir. Ticari kullanım ve ücretlendirme bilgisi için yazar Öznur Akdemir-Ata ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [kisilerarasi-iletisim-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin orijinal bağlantısı: [turkishstudies.net](#)

Kaynaklar

Campbell, J. M. & Akdemir-Ata, Ö. (2016). The development of Interpersonal Communication Scale: the study of validity and reliability. *Turkish Studies*, 11(19), 859-872.

Kişilerarası İletişim Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte doğrudan bulunmamaktadır. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM